Mottagare
Regionstyrelsen

Ansökan om dispens från reglerna om dygnsvila i Allmänna Bestämmelserna (AB) § 13. Räddningstjänsten

Förslag till beslut

- Räddningstjänsten i Region Gotland beviljas dispens från reglerna om dygnsvila i § 13 Allmänna bestämmelser, i enlighet med tidigare beslut från Arbetstidsnämnden, 2024-07-25, för att säkerställa samhällets ansvar för liv och hälsa, egendom och miljö.

Sammanfattning

Avdelningen för beredskap och säkerhet ansöker om dispens för räddningstjänstens personal från regler om dygnsvila för brandmän, ställföreträdande styrkeledare och styrkeledare som tjänstgör enligt Allmänna bestämmelser eller Bilaga R. Dispensen söks fram till och med 2027-09-30.

Ärendebeskrivning

Region Gotlands skyldighet att utföra räddningstjänst och förebyggande skydd mot olyckor utgår från kraven i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). Räddningsinsatser ska planeras och organiseras så att de kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt. I det förbyggande arbetet skall kommunen vidta åtgärder för att skydda människors liv och hälsa, egendom och miljö samt, utan att andras ansvar inskränks, verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder.

Avdelningen har förståelse för att de behöver vara lojala med den skyddslagstiftning som EU:s arbetstidsdirektiv utgör för att värna om medarbetarnas arbetsmiljö och hälsa. Samtidigt sätter de justerade kollektivavtalen oss i en utmanande situation då det innebär att vi behöver ändra både arbetssätt och arbetsscheman.

Räddningstjänstverksamhet kan innebära påfrestande situationer för våra medarbetare och Region Gotland är måna om en bra arbetsmiljö. Region Gotland har därför lagt stor vikt vid att ta fram ett nytt schema och nya arbetssätt som följer de justerade kollektivavtalen samtidigt som det ska möjliggöra en säker och effektiv verksamhet och säkerställer medborgarnas rätt till skydd mot olyckor. Trots det arbete som gjorts har räddningstjänsten ett fortsatt behov av dispens för att kontinuerligt kunna säkerställa medborgarens rätt till skydd mot olyckor, dispensen söks fram till och med 2027-09-30.

Fortsatt dispens tillämpas för:

- Möjligheten att under fredag, lördag och söndag schemalägga två 24 timmarspass i stället för tre 20 timmarspass.
- För att säkerställa erforderlig grundförmåga under sommarperioden (juni-augusti) ha möjlighet att schemalägga 24 timmarspass
- Beslutet omfattar tolv månader mellan 2026-10-01 - 2027-09-30.

Ett särdrag inom det kommunala räddningstjänståtagandet, vilket skiljer sig från övrig arbetsmarknad och samhällsservice, är att räddningstjänsten är dimensionerad för att hantera händelser som inträffar relativt sällan vilket innebär att det under ett arbetspass i allmänhet finns god möjlighet till återhämtning både för enskilda medarbetare och för hela grupper av medarbetare. Räddningstjänstens bemanning är inte en funktion av den över tid förväntade arbetsbelastningen utan en resurs som bara ibland nyttjas till sin fulla kapacitet. Det förhåller sig på det sättet därför att samhället (lagstiftning och bebyggelse) har ålagt räddningstjänsten att kunna genomföra snabba insatser, även om detta behov bara uppstår sällan.

Bedömning

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/ rättsligt perspektiv

Bedömningen är att avsteg från arbetstidsreglerna kan motiveras utifrån den relativt låga arbetsbelastningen vilket möjliggör vila under dygnspass.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att detta inte påverkar ekonomin.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt

Beslutsunderlag

RS § 445 2023-12-13
Riskbedömning förändring av arbetstid 2025-09-24
Riskbedömning dygnspass 2026-09-01
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-09-02
Dispensansökan 2026-09-19

Förhandlingsprotokoll Kommunal 2026-09-21
Förhandlingsprotokoll Ledarna 2026-09-21

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Lisa Nordahl
Säkerhetsdirektör

Skickas till
Räddningstjänsten